

ถ้ารู้ ถ้าเห็น

พระอาจารย์สงบ มนัสสุนโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ถาม : เรื่อง “อนันตริยกรรม”

กราบนมัสการหลวงพ่อบุญปัจจุบันนี้มีทุกข์มากกับการที่ต้องดูแลแม่ที่ป่วยหนัก ต้องวิ่งพาแม่ไปโรงพยาบาลอาทิตย์ละ ๓-๔ วัน ภาระทางงานก็ต้องทำ บางทีเหนื่อยมากจนจิตมันก็คิดอกุศลอยากให้แม่ไปสบาย ทั้งๆ ที่ก็รู้ว่ามันผิด เลยมีข้อถามหลวงพ่อดังนี้

๑. การคิดเช่นนี้ หากว่าแม่ตายไป จะเป็นอนันตริยกรรมหรือไม่
๒. ผมควรวางจิตอย่างไรดีครับเพื่อไม่ให้มันคิดอกุศลแบบนี้อีก

ขอความกรุณาหลวงพ่อนำด้วย

ตอบ : นี่เวลาหน้าที่ใจ เวลาหน้าที่ของเรา ลูก พ่อแม่เป็นพระอรหันต์ของเรา เรา มีชีวิตมาจากพ่อจากแม่นะ แล้วมีจากพ่อจากแม่ ถ้าแม่เป็นแม่ที่มีคุณธรรม แม่ที่ดีมาก เราจะมีบุญกุศลใจ แต่คนเรามันเลือกเกิดไม่ได้ไง แต่พ่อแม่เรา เวลามันทุกข์มันยาก พ่อแม่เราไม่เทียบหน้าเทียบตาคนอื่น ก็พ่อแม่ของเรา ก็พระอรหันต์ของเรา ถ้าพระอรหันต์ของเราเป็นอย่างนี้ก็เป็นอย่างนี้ ทำไม ถ้าพระอรหันต์ของเรา เราก็ต้องภูมิใจในพ่อแม่ของเรา

ฉะนั้น พ่อแม่เป็นพระอรหันต์ของเรา เราแสวงหาพระอรหันต์นอกบ้านกัน เรา แสวงหาคุณงามความดีจากนอกบ้านกัน เราก็แสวงหาความดีนอกร่างกายของเรา ถ้าเราแสวงหาความดีจากในบ้านของเรา แสวงหาความดีจากพ่อแม่ของเรา เราก็ เหมือนกับเราปฏิบัติเพื่อแสวงหาความดีจากหัวใจของเรา

ที่นี้พอเรามาศึกษา พอศึกษามาว่า พ่อแม่เป็นพระอรหันต์ของลูก เราต้องมีความกตัญญู เราต้องดูแลพ่อดูแลแม่ สุดท้ายแล้วความทุกข์มันบีบคั้นเพราะเราต้องพาพ่อพาแม่ไปโรงพยาบาล เราต้องดูแลรักษาพ่อแม่

เวลาพ่อแม่เจ็บหนักนะ ในทางการแพทย์ ผู้ที่เจ็บหนักที่ใกล้จะเสียชีวิต บางโรงพยาบาลมันรีด รีดเอาแต่ผลประโยชน์ เห็นอย่างนั้นมันก็เศร้าใจนะ

เรามีลูกศิษย์คนหนึ่งเขามีการศึกษานะ เขาเป็นดอกเตอร์ แล้วแม่เขาป่วยหนัก พ่อแม่เขาป่วยหนัก เขามีเงินมาก แล้วมีพี่น้องหลายคนไง พอพี่น้องหลายคน จนหมดมันรีดเอาสตางค์จนหมดมันไม่ยากได้สตางค์อีกแล้ว มันพูดกับครอบครัวของเขาบอกว่า พี่น้องให้ปรึกษากัน ให้ปรึกษากันว่า จะปล่อยวางเมื่อไหร่ เพราะว่าถ้าจะให้ดูแลไปมันดูแลนะ เขาเป็นเบาหวานด้วยไง เขาตัดมาจนเหลือแต่ตัว ตัดขา ตัดมาหมด เพราะเทคโนโลยีมันสูงไซ้ใหม่ มันก็ดูแลได้มาตลอดไซ้ใหม่ เขาบอกมันตายแล้ว ตัวมันเขียวแล้ว แต่เขาก็ยังใช้ท่อช่วยหายใจอยู่อย่างนั้นนะ

ที่นี้พี่น้องตกลงกันไม่ได้ เพราะพี่น้องบางคนก็รักแม่มาก คนนั้นก็รักมาก ถ้าเอ็งเอาออก มึงไม่รัก ใช้นี้เขามีการศึกษาไง พอมีการศึกษา เป็นพี่น้องกัน เขาก็ดูมาตลอด แล้วพอตกลงได้ มันหมดเวรหมดกรรม ตกลงกันได้ พอตกลงกันได้ พอชักสายออก ตัวเขียวหมดเลย แล้วทางการแพทย์บอกว่ามันตายมานานแล้ว มันตายมานานแล้วไง แต่ตายมานานแล้ว เพียงแต่ว่าตรงนี้เขาเลยแบบว่าเศร้าใจมาก เขาเศร้าใจมาก

พอสุดท้ายเขามาหาเราเลย เขาลาออกจางานหมดนะ เขาจะบวชเลย เขาบอกว่า ใ้การที่ว่าได้ดูแลพ่อแม่นี้แหละ ได้ดูแลแม่ มันสะเทือนใจมาก เห็นถึงชีวิตใจ เห็นถึงชีวิตว่ามันเจ็บไข้ได้ป่วย มันเป็นขนาดไหน กรณีนี้มันมีมาตลอดไซ้ใหม่

นี่ก็เหมือนกัน บอกว่า ถ้ากรณีพ่อแม่ ถ้าพ่อแม่ เราไม่ได้ติเลยนะ เราไม่ติว่าเรามีความคิดอย่างนี้ เพราะความคิดอย่างนี้ คิดดูสิว่า พ่อแม่เรา แม่ของเราเจ็บไข้ได้ป่วย แบบว่าทางการแพทย์รักษาไม่ได้แล้ว ว่าอย่างนั้นเถอะ แล้วถ้ารักษาไม่ได้ เพราะคนที่มาหาเรา เวลาพ่อแม่เขาเจ็บไข้ได้ป่วย เขาก็จะแบบว่ามาทำบุญ บังสุกุลถึงพ่อถึงแม่ ให้หายเจ็บไข้ได้ป่วย บางคนก็หายเจ็บไข้ได้ป่วย แต่บางคนมันอาการหนัก เขาก็พูดทำนองว่า ถ้าพ่อแม่หายได้ก็ขอให้หาย ถ้ามันรักษาไม่ได้ก็ขอพ่อแม่ให้ไปสบาย

คือว่าถ้ารักษาหายก็ขอให้หายมาเลย ถ้ารักษาไม่หาย ภาษาเรานะ ก็ให้เสียชีวิตไปเลย จบ มีคนคิดอย่างนี้เยอะ ทีนี้เราจะย้อนกลับมาคำถามนี้ไง เราจะบอกว่า คำถามพอเราศึกษาธรรมะแล้วมันกำลังว่า อ้าว! ถ้าเราคิดอย่างนี้แสดงว่าเราก็เป็นลูกอกตัญญูนะสิ

บางทีเราเห็น เห็นว่ามันเหนื่อยมาก พาไปโรงพยาบาล ๓ วัน ๔ วัน ต้องไปโรงพยาบาลตลอด ใต้เรื่องนี้มันเป็นคุณธรรม เป็นหน้าที่นะ อย่าเสียใจ ตอนที่เสียชีวิตแล้วรักษาอยู่อย่างนี้ เพราะเวลาท่านเสียไปแล้ว เราจะมาเสียใจทีหลังว่าเราไม่ได้ทำคุณงามความดีหรือเราไม่ได้ดูแลให้สมบูรณ์

ตอนที่เสียชีวิตอยู่ขอให้ดูแลให้สมบูรณ์ ขอให้ดูแลให้สมบูรณ์ ให้สมกับความเป็นมนุษย์ แล้วถ้ามันสมบูรณ์แล้ว เขาเจ็บไข้ได้ป่วยอย่างนั้น จำเป็นว่าเขาต้องเสียชีวิตไป อันนั้นมันก็กรรมของสัตว์ กรรมของเขาไง ก็กรรมของพ่อแม่เรา พ่อแม่เราท่านได้ทำบุญทำกรรมมาแบบนี้ เราก็ได้ดูแลจนสุดความสามารถ สุดสายป่าน ว่าอย่างนั้นเลย

มันจะเป็นอย่างไรก็แล้วแต่ ชีวิตเราได้มาเพราะท่าน ได้ลืมตามองโลกก็เพราะท่าน ได้มีชีวิตอยู่นี้ก็เพราะท่าน ฉะนั้น มีสิ่งใดให้ได้ทั้งชีวิต ว่าอย่างนั้น แต่ก็ได้ไม่ได้ด้วยความโง่เขลาเบาปัญญา มันต้องให้ด้วยความมีสติมีปัญญา ถ้ามันมีความจำเป็นว่ามันเป็นการรักษาไม่ได้ มันเป็นการที่ว่ามันต้องถึงที่สุดแห่งชีวิต มันก็ต้องให้เป็นอย่างนั้น ไม่ใช่เราจะไปขวางความเป็นจริงใช่ไหมว่าท่านจะต้องเป็นอย่างนั้น แล้วเรากตัญญูเราจะขึ้นไว้ มันเป็นไปไม่ได้ ถ้ามันเป็นความจริงอย่างนี้มันไม่เป็นอนันตริยกรรม ไม่เป็นไม่เป็นหรรอก

การที่เป็นอนันตริยกรรม เวลาทางโลกเขาทำความผิด องค์ความผิดเขาต้องสมบูรณ์ ศาลถึงตัดสินมีความผิดอย่างนั้น

ไฉนนี่พาพ่อแม่ไปโรงพยาบาล ควักเงินควักทองดูแลพ่อแม่ แต่เราคิดว่าพ่อแม่ให้ไปสบายนี้เป็นอนันตริยกรรม แล้วไฉนที่ไม่ดูแลพ่อแม่มันเลยนั่นคนดีใช่ไหม

มีลูกศิษย์เขาดูแลพ่อแม่เขาคนเดียวตลอดนะ เวลาพ่อแม่เขาตาย พี่น้องเขามาเต็มเลย มาปรึกษาเขาว่าจะจัดงานศพอย่างไร เขาบอกว่า ตามความสบายของพวกเองเลย ตอนมีชีวิตอยู่ เข้าได้ทำเต็มสมบูรณแล้ว

ตอนนี้มันเป็นงานศพไง ตอนมีชีวิตอยู่ เขาดูแลอยู่คนเดียว ดูแลอยู่คนเดียว อุ้ม เช็ดขี้เช็ดเยี่ยวอยู่คนเดียว ไม่มีใครมาสนใจเลย แต่พ่อแม่ตายตุ้ม ใ้โฮ! มีคนรักแม่ เยอะแยะเลย มาจัดงานใหญ่โต เขาบอกพี่น้องเขา ใครมีความคิดอย่างไร เที่ยตามสบายนะ เพราะเขาอุปัฏฐากแม่เขามาเต็มที่แล้ว เขาได้เห็นมาตลอดไง แล้วมันสะท้อนใจ สะท้อนใจใ้ใหม่ เราดูแลอยู่คนเดียว ไม่ได้เรียกร้องอะไร แต่มันสะท้อนหัวใจใ้ที่นี้ พ่อพ่อแม่เสียใ้ ุ้ย! เขามากันเต็มเลย มานั่นก็คือมาเพื่อศักดิ์ศรีของเขา มาเพื่อหน้าตาของเขา

เวลาพ่อแม่อยู่ จริงๆ นะ ลูกทุกคนนะ พ่อแม่เจ็บใ้ได้ป่วย แคไปเยี่ยม พ่อแม่ก็ภูมิใจแล้ว เวลาพ่อแม่ป่วย ึ่งเคยได้มาดูแลใหม่ เวลาพ่อแม่เ็งตาย ใ้โฮ! ปรึกษา กันเลย จะจัดงานใหญ่โตขนาดไหน ใ้ันเป็นความคิดของเขา

ฉะนั้น กรณีนี้ใ้ว่าเขามีความคิดอย่างนี้ไว้ใ้ขึ้นมา “๑. การคิดเช่นนี้ หากว่าแม่ตายไป จะเป็นอนันตริยกรรมหรือไม่”

ไม่ ไม่เป็น ไม่เป็นเด็ดขาด ถ้าเป็นนะ หนึ่ง การฆ่าพ่อแม่มันต้องลงมือทำ ใ้นี้มันไม่ลงมือทำ แต่ใ้ความคิดอย่างนี้มันเป็นความคิดที่ใ้ว่าเราคิดว่าดีใ้ เราคิดว่าดี เราคิดว่าคนเจ็บใ้ได้ป่วย คนที่หมดทางรักษาแล้ว ถ้าเขาจะไปด้วยความสะดวกสบาย เขาเรียกมีบุญนะ คนนอนตายนี้เขามีบุญมาก ใ้เราเจ็บกระเสาะกระแสะ ใ้โฮ! เจ็บปวดตลอด คนเขานอนหลับไป ตายไปเลย ทุกคนต้องการอย่างนั้นนะ หลับไปเลย นั้นนะเขามีบุญ

เราก็คิดอย่างนี้ใ้ คิดว่าถ้าแม่จะต้องเสีย แม่จะต้องไป ก็ใ้ไปตามสะดวกใ้ คิดอย่างนี้มันจะเป็นอนันตริยกรรมตรงไหน มันไม่ใ้เป็นอนันตริยกรรม ที่นี้ถ้าพูดเลยเถิดไป มันจะเป็นเรื่องคดีอาชญากรรมแล้ว เอาแค่ธรรมะ

กรณีอย่างนั้นเพราะใจคนมันเจ้าเล่ห์แสนงอนนะ ใจคนนี่เจ้าเล่ห์มาก แล้วถ้าใครมีอะไรคิดอยู่อย่างนี้ พอหลงพ่อกุญแจอย่างนี้ มันจะเอาคำพูดเราไปหมุนความคิดอันนั้น ใจคนนี่เจ้าเล่ห์มาก แต่เราเอาแค่คำถามว่า เป็นความวิตกกังวลว่า ถ้าเราคิดอย่างนี้แล้ว จะเป็นอันตรายกรรมหรือไม่

ไม่เป็น ไม่เป็น แต่เราต้องดูแลพ่อแม่ต่อไปนะ ต้องดูแลต่อไปให้ดี

“๒. ผมควรวางจิตอย่างไรเพื่อไม่ให้มันเกิดอกุศลแบบนี้”

ก็วางจิตโดยปกติ มีสติไว้ พอมีสติ เราคิดแบบนี้ เราคิดแบบทางการแพทย์ คิดแบบเป็นวิทยาศาสตร์ไง แต่ถ้าเราจะไม่คิดแบบนี้ เราจะดูแลต่อไปจนสิ้นเวรสิ้นกรรมของพ่อแม่ของเรา เราก็มีสติไว้ เรามีสติของเรา เรามีสติ ความคิดอย่างนี้ความคิดมันเกิดดับทั้งนั้นนะ แต่ที่พ่อแม่มีความคิดอย่างนี้ แล้วเราเข้าใจว่ามันผิด พ่อมีความคิดว่ามันผิด มันจะย้ำคิดตรงนั้น มันจะคิดอยู่เรื่อยเลย มันจะผิด มันไม่ดีๆ ก็จะไม่คิดอยู่เรื่อย ใจที่ดีไม่คิดนะ

ฉะนั้น มีสติไว้ว่า เราคิดแบบทางวิทยาศาสตร์ คิดแบบทางการแพทย์ แต่เราก็รักแม่เราอยู่วันยังค่ำ เราก็ยังรักของเราอยู่ เราก็ยังดูแลของเราอยู่ เหนื่อยไหม เหนื่อย ทุกๆ วัน ทุกข์แน่นอน แต่มันจะเหนื่อยมันจะทุกข์ขนาดไหน มันก็เป็นผลของวิภวัญชะไร เป็นผลของวิภวัญชะ เป็นผลของการเกิด การแก่ การเจ็บ การตายแน่นอน พ่อแม่ของเราก็เป็นแบบนี้ เราก็เป็นแบบนี้ ลูกของเราเราก็ต้องเป็นแบบนี้ต่อไปข้างหน้า เพียงแต่เวรกรรมของใครจะมากน้อยขนาดไหน เวรกรรมของใคร เวรกรรมใครสร้างสมมาอย่างไร อันนี้เราก็พยายามทำคุณงามความดีของเรา ตอนนี้เราทำของเรา

เราควรจะวางจิตอย่างไร

วางจิต เราต้องมีสติไว้ ทำถึงที่สุด ทำถึงที่สุดจนกว่าจะหมดวาระไป ถ้าทำอย่างนั้นได้ก็จบ โดยที่ไม่ให้คิดอกุศล คำว่า “ไม่ให้คิดอกุศล” เรายังมีกิเลสอยู่ ใจไม่ไหวใจไม่ได้หรอก คำว่า “ไม่ให้คิด” ก็คนตายแล้ว ซากศพคิดไม่ได้ แต่ความจริง จิตตายไปแล้วมันยังไปคิดอยู่นะ แต่ซากศพกองอยู่นั้น เราธาตุคิดไม่ได้ แต่จิตมันคิดได้ จิตนี้มหัศจรรย์นัก

จิตนี้มีหัตถ์จรรยน์ก หลวงปู่มั่นบอกจิตนี้มีหัตถ์จรรยน์ก เป็นได้หลากหลาย เป็น เทวดา อินทร์ พรหมได้เลย มนุสสเทโว เป็นมนุษย์เทวดา มนุสสตีรัจฉานโน มนุษย์สัตว์ มนุษย์เปรต จิตนี้มันเป็นได้หลากหลายเลย มนุษย์คนเดียวนี้แหละ เป็นเทวดาก็ได้ ดู อย่างในหลวงเป็นเทวดาเลย ให้ทั้งประเทศ ให้ทุกอย่างเลย จะเป็นเทวดาก็ได้ เป็น พรหมก็ได้ เป็นเปรตก็ได้ เป็นผีก็ได้ เพราะความคิดมันเป็น ความคิดนิสัยสันดานมันเป็น

แต่ถ้าเรารักษาใจเราๆ รักษาใจเราให้เป็นคนดี รักษาใจเราเป็นคนดี เราคนหนึ่ง เดียวก็เป็นเปรต เดียวก็เป็นเทวดา เวลารักแม่ก็เป็นเทวดา เวลาคิดอย่างอื่นเป็นเปรต มันเป็นเปรตแล้ว

มีสติคิดไว้แบบนี้เพื่อไม่ให้อกุศลเกิด คนเรายังมีความคิดอยู่ คนที่จะไม่คิดเลย จะเท่าทันความคิดได้ตลอดคือพระอรหันต์เท่านั้น แม้แต่พระอนาคามีก็ยังมีความคิด ลึกๆ นะ ฉะนั้น เป็นพระอรหันต์เท่านั้น

เรายังไม่ได้เป็นพระอรหันต์ แต่เรามีเป้าหมายอยากเป็น ฉะนั้น เราก็พยายามจะ ทำทางของเรา คือดูแลพ่อดูแลแม่ ดูแลสรรพสิ่ง อย่านำให้เป็นเวรเป็นกรรม ให้เป็นหนทาง ที่โล่งไกล ให้เป็นหนทางเดินที่เราสะดวก เราทำของเราไว้ เพราะว่าถ้าเราไปทำสิ่งใดที่เป็นบาปอกุศล มันฝังใจไป ไปปฏิบัติมันก็ไปนั่งเสียใจใจ ไม่น่าเลยๆ ไม่น่าเลยก็เป็นอดีต ไปแล้ว ฉะนั้น ตอนนี้เป็นปัจจุบัน ตั้งสติไว้ ถ้าตั้งสติไว้ ไม่ทำอย่างนั้น ถ้าไม่ทำอย่างนั้น มันก็เป็นว่า เป็นอนันตริยกรรมหรือไม่

ไม่ ไม่เป็น จบ เดียวมันจะยาวเกินไป อันนี้เสียมาก

ถาม : เรื่อง “กราบขอคำชี้แนะ”

กราบนมัสการหลวงปู่ วันนี้ผมขออนุญาตเล่าถวายสิ่งที่ผมพบและทราบ และ กราบขอความเมตตาจากหลวงปู่ตามความเห็นหลวงปู่สมควร

ในการภาวนาลำสุุดของผม ผมได้ทำสมาธิโดยการจับที่คำเทศน์ของหลวงปู่ เรื่อง “กิเลสเหยียบเมฆ” ครับ ระหว่างที่ฟังไปในขณะหนึ่งก็ปรากฏภาพร่างกายเป็น ส่วนๆ ขึ้นมา แต่ผมคิดในใจว่าจะฟังเทศน์ให้จบเสียก่อน และเพราะผมไม่มั่นใจว่านี่คือ

ความเห็นจริงหรือไม่ อีกทั้งผมรู้สึกว่าคุณจิตของผมจดจ่อกับคำเทศน์จนเกิดสมาธิในขณะนั้นครับ

หลังจากเทศน์หลวงพ่อบจบ ผมก็ใช้คำบริกรรมพุทโธ ธัมโม สังโฆต่อครับ บริกรรมได้ไม่นานก็เกิดภาพของห้วงทะเลที่มีคลื่นเนื้อติดอยู่บ้าง ผมมองภาพนั้นจนปรากฏเป็นภาพใบหน้าของหญิงสาวที่สมบูรณ์ครับ และกลับมาเป็นภาพทะเลอีกครั้ง ที่แรกผมคิดว่าเห็นผีเข้าแล้ว จู่ๆ ผมก็ได้ยินเสียงของผมเองว่า เราก็คือตัวหนึ่งเหมือนกันนี่แหละ

หลังจากได้พิจารณาคำพูดที่ว่าผมก็เป็นผีตัวหนึ่ง ผมก็เห็นภาพโครงกระดูกครับ โครงกระดูกนั้นอยู่ในท่านั่งสมาธิประจันหน้ากับผมนั่นแหละครับ ผมนั่งดูโครงกระดูกนั้นที่ละส่วนๆ ครับ ผมไม่มีความรู้สึกกลัวภาพที่ปรากฏเลยครับ แต่กลับรู้สึกดีใจและสะอิดสะเอียนไปพร้อมๆ กัน

ผมกำหนดจิตไปตามร่างกายของผมครับ กำหนดไปที่หัวก็เห็นภาพห้วงทะเล มองทะลุเข้าไปก็ไปเห็นก้อนสมอง ผมเกิดปวดขาก็กำหนดจิตไปที่ขา ที่หัวเข่า ก็เกิดภาพกระดูกข้อขาและเอ็นหัวเข่า กำหนดไปที่หน้าท้องก็เกิดภาพตับไตลำไส้เรียงกัน

ผมพิจารณาว่า เมื่อเราตาย เราก็คือแบบนี้เอง แล้วผมก็ได้ยินเสียงตัวเองอีกครั้งว่า ยังไม่ทันตายก็เป็นแบบนี้แล้ว กระดูกตับไตลำไส้อยู่ในตัวเราทั้งหมดทุกขณะที่เป็นไปไหนมาไหนนี่แหละ

ผมพิจารณาไปเรื่อยๆ จนภาพเห็นชัดเริ่มรางๆ ลง และความรู้สึกขุ่นๆ สะอิดสะเอียนคลายลง แล้วผมจึงออกจากสมาธิครับ

ผมอยากขอความเมตตาหลวงพ่อบพิจารณาอธิบายถึงภาพและอาการของผมที่เล่ามาด้วยครับ และผมกราบขอคำแนะนำจากหลวงพ่อบด้วย

ปล. ผมเคยส่งคำถามถามหลวงพ่อบว่าการวิปัสสนาคือปัญญาของใคร หลังจากได้ฟังเทศน์หลวงพ่อบที่เมตตาตอบ ตอนนั้นผมพอรู้บ้างแล้วครับ ที่ยังขาดก็คือความเพียรและสมาธิของผมที่ยังไม่ดีขึ้นครับ

ตอบ : อันนี้เขารายงานผลปฏิบัติ ถ้ารายงานผลปฏิบัติปั๊บ พอจิตเขาสงบแล้ว เห็นใหม่ เขาฟังเทศน์ คำว่า “ฟังเทศน์” เวลาฟังเทศน์ เราเกาะเสียงของครูบาอาจารย์ไป เราจะได้ประโยชน์มาก

เพราะธรรมชาติความคิดเรามันฟังชานมาก แล้วเราพยายามพุทโธ ใช้ปัญญา อบรมสมาธิเพื่อจะควบคุมใจของเรา เราต้องลงทุนลงแรงเรามาก

แต่ขณะที่เราฟังเทศน์ครูบาอาจารย์ ครูบาอาจารย์ท่านประพฤติปฏิบัติแล้วท่าน เทศน์เป็นสังฆกรรม ถ้าเราอาศัยเกาะสิ่งนั้นไปแล้วจิตมันลง พอจิตมันลงปั๊บ จิตเป็นสมาธิ ปั๊บ พอเขาว่า ฟังเทศน์ไป จิตมันจะลง ผมก็พยายามขึ้นไว้จนกว่าเทศน์หลวงพ่อบุญจะจบ พอเทศน์หลวงพ่อบุญแล้ว ผมก็พุทโธ ธัมโม สังโฆต่อเนื่องไป พอต่อเนื่องไป จะเห็นเกิด ภาพกะโหลก เห็นใหม่ ภาพกะโหลก มีขึ้นเนื้อติดมาด้วย

ถ้าจิตมันสงบ จิตมันสงบ มันจะเห็นนิมิตอย่างนั้นได้ เห็นกายได้

การเห็นกาย การเห็นกายมันเห็นได้หลากหลายมาก เหมือนสายตาเราเนี่ย สายตา เราจะเห็นภาพอะไรร้อยแปดพันเก้าไปหมดเลย แต่มันอยู่ที่วุฒิภาวะของคนมอง วุฒิ ภาวะของคนมองว่ามีวุฒิภาวะแค่ไหน ถ้าคนที่มีวุฒิภาวะเขามองสิ่งใดแล้ววางหมดเลย เข้าใจหมด นักวิทยาศาสตร์เขามองอะไรเขาเฉยหมด

ไอ้เราไปมอง ตื่นไปหมดนะ พบวชมา ๔๐ ปีไม่เคยเห็นเงา ออกไปถนน เห็น อะไรก็ตื่นไปหมดเลย ไอ้โฮ! เห็นแสงสียังตกใจเลย เพราะไม่เคยเห็น

แต่นักวิทยาศาสตร์เขาเฉย เขามีคำตอบหมด มองเห็นสิ่งใดก็มีคำตอบหมด มัน จะไปตื่นตื่นอะไรล่ะ แต่ถ้าเราไม่มีคำตอบสิ มองเห็นอะไรก็ไอ้โฮ! อยากได้อากดี ตื่นตื่น หัวใจนี้หวั่นไหวไปหมดเลย

นี่พูดถึงการเห็นเงา ถ้าการเห็น เราเห็นอะไร แต่ถ้าจิตมันสงบแล้ว จิตมันสงบ ที่มันเห็น เห็นก็อย่างที่เขาวา พอเห็นอย่างที่เขาวา บอกเห็นกะโหลกที่มีขึ้นเนื้อติดมา

เวลามองเข้าไป มองเข้าไปมันย่อยสลายได้ การเห็นกายมันไม่ใช่เห็นผี อย่าง ที่ว่าเขาดตกใจ พอจิตมันสงบแล้ว พอเห็นกะโหลกขึ้นมา กลัว คนใหม่ๆ จะคิดอย่างนั้น

เพราะคนที่ปฏิบัติใหม่จะเขียนคำถามมาถามมากกว่าไม่อยากเห็นกาย ไม่อยากเห็นผี แต่อยากบรรลุธรรม

เราบอกว่า นี่ความเข้าใจผิด ความเข้าใจผิด เราไปเห็นผีคือเห็นจิตวิญญาณคนอื่น แต่จิตเราสงบแล้วเหมือนนักวิทยาศาสตร์ที่มีองค์ความรู้พร้อม แล้วทดสอบทางวิทยาศาสตร์ เราทดสอบเราทำวิจัยทุกอย่าง งานแต่ละชิ้นเสร็จสิ้นเป็นงานวิจัยของเรา

จิตสงบแล้วเห็นกาย จิตสงบแล้วเห็นกาย พอเห็นกายแล้ว ถ้ามันเปลี่ยนแปลงอย่างที่เขาว่า เห็นกะโหลกศีรษะมีหนังติดอยู่ เวลามองเข้าไป เขามองไปด้วยจิตของเขา ไม่ได้มองด้วยตา ไม่ได้มองด้วยสมอง เขามองไปด้วยจิตของเขา พอมองด้วยจิตของเขา ไป มันจะไปเห็นก้อนสมอง ไปเห็นต่างๆ เห็นสมอง แล้วถ้ามันมีกำลังแล้วมันจะย่อยสลายของมันไป นี่ถ้ามันเห็นจริง คนเห็นจริง คนเห็นจริงมันพูด มันจะถูกต้อง ถ้าคนไม่เห็นนะ มันพูด พูดมันก็พูดไปอย่างนั้นนะ

ฉะนั้น สิ่งที่เขาเห็น พอเขาเห็นแล้วเขาตกใจว่ามันไม่อยากเห็นผี ฐู่ๆ ก็ได้ยินเสียงตัวเอง

คำว่า “ได้ยินเสียงตัวเอง” นี่ธรรมะ ธรรมเกิดๆ เป็นอย่างนี้ ธรรมเกิดๆ นะ สัจธรรม สัจธรรมนะ คุณสิ ไฟฟ้าสถิตมันมีอยู่แล้ว ถ้าเมื่อไหร่มีพายุ มีก้อนเมฆ มันสั่นดาบกัน มันจะเกิดพลังงานทันทีเลย มันมีของมัน เห็นไหม แต่เวลามันปลอดภัย มันอยู่ไหนล่ะ แต่ถ้ามันเกิดก้อนเมฆ มันเกิดความชื้นในก้อนเมฆ พอมันเกิดสั่นดาบ มันมีอะไรล่ะ ไฟแลบ

จิต จิตถ้ามันมีกำลังของมัน จิตมีกำลังของมัน ถ้ามีกำลังแล้วมันเห็นกายของมัน มันเห็นกายมันแยกสลายของมันไป มันเห็นนิมิต ทำไมมันเป็นได้ล่ะ นี่เขาว่ามีคุณธรรมไง แต่ใ้เราอยากเห็นโดยคิดใจ ก็อยากเห็นฟ้าแลบไซ้ใหม่ ก็เปิดไฟ มันทำได้หมดแหละ อันนี้เขาเรียกจินตมยปัญญา จินตนาการมันร้อยแปดพันเก้า

แต่ถ้าเป็นความจริง มันเป็นความจริงนะ ถ้าความจริง คนไม่เป็น ความจริงไม่รู้ พูดไม่ได้ แต่ถ้าเป็นความจริงขึ้นมา มันเป็นขึ้นมา ถ้าเป็นขึ้นมา ฉะนั้น เวลาเป็นจริงขึ้นมา

เพราะมันมีเราใช้ใหม่ มีเรา จิตมันถึงได้บอก ว่า เห็น คิดว่ากลัวผี จู่ๆ ก็มีเสียง
ขึ้นมา เสียงบอกเสียงเตือนขึ้นมา

หลงตา เวลาท่านพิจารณาของท่านสูงๆ นะ จิตนี้มันพิจารณาไป นั่งอยู่อย่างนี้
มองไป ว่างหมด ไม่มีวัตถุอะไรวางได้เลย ท่านก็มหัศจรรย์ใจของท่านไง นี่ไง ว่าจิต
เวลามันภาวนามันมหัศจรรย์ขนาดนี้

เราเป็นคนเห็นเอง เราเป็นนักวิทยาศาสตร์นะ เราเชื่อในความเห็นของเรานะ แต่
ของเราอยู่ทุกวัน เพราะเราอยู่ที่ไหนมันจะคุ้นชินใช้ใหม่ เราอยู่ที่นี่ เราก็เห็นภูเขาตั้งหลาย
ลูก แต่พอจิตมันดี มันมองไป ภูเขามันไม่มี เราตกใจใหม่ มองไปนี่มันทะลุไปเลย พอ
ทะลุไป มันก็มหัศจรรย์ถึงความเห็นของตัวเอง ไม่ใช่ตกใจนะ มหัศจรรย์

ท่านบอกว่าธรรมะมาเตือน ธรรมะมาเตือนว่าสิ่งที่รู้ที่เห็นนี้เกิดจากจุดและต่อม
สิ่งที่รู้ที่เห็น มันมีผู้รู้ มีผู้ที่แสดงออก ท่านก็สะดุดเลย ก็ยังหาไม่เจอ อะไรเป็นจุดอะไร
เป็นต่อม หาไม่เจอ นี่คนที่มีความรู้ เสียงที่มันเกิดขึ้น หลงตาท่านบอกว่าธรรมะมา
เตือน ธรรมะมาเตือน

นี่ก็เหมือนกัน เวลาตัวเองเห็นกะโหลก เห็นต่างๆ คิดว่าผี อยู่ดีๆ ได้ยินเสียงเกิด
ขึ้นมา เสียง ได้ยินขึ้นมาเอง ได้ยินเสียงตัวเองว่าเราก็เป็นผีตัวหนึ่ง เราก็เป็นผีนี้แหละ
พอเป็นผีขึ้นมา จิตตัวนั้นมันรับรู้ มันไม่ตกใจ มันไม่ส่งออก มันก็เป็นประโยชน์ต่อเนื้อ
ไป นี่พูดถึงว่าเวลาเขาเห็นจริง เวลาเห็นจริงมันจะเป็นประโยชน์อย่างนี้ ถ้าเห็นเป็น
ประโยชน์ นี่เวลามันเป็นไป

เวลามันเห็น เวลามันพิจารณาไป มันจะเกิดสิ่งที่ว่าเสียงที่เขาได้ยิน เขาเรียกว่า
ปัญญา เรามีความสงสัยอะไร เรามีความข้องใจสิ่งใด เวลาเห็นไปแล้วมันเคลียร์หมดใจ
แล้วมันเคลียร์หมดแล้วภาพนั้นมันจะสลายลง พิจารณาภายใน ภายนี้ราบหมดเลย ถ้าคน
พิจารณาภายในนะ

หลงตาท่านพิจารณาภายใน พิจารณาของท่าน พิจารณา มันละลายไป หนึ่งมัน
เปื่อยเน่าไป ทุกอย่างมันเปื่อยเน่าไป มันย่อยสลายไป มันหายไป จนเหลือแต่โครง

กระดูก โครงกระดูกมันแข็ง มันไม่สลาย ท่านรำพึงต่อเลย ขอให้โครงกระดูกมันหายไป
ท่านบอกว่าดินมันจะกลบ พรีบ! หายไปเลย อันนี้มันเป็น

เวลาพูดอย่างนี้ แล้วถ้าใครฟังธรรมะที่อนันต์แล้วไปภาวนาแล้วมาบอกเราว่า “ผม
เห็นเป็นเนื้อมันละลายหมดเลย เห็นโครงกระดูกเลย แล้วผมเห็นแผ่นดิน”...เราไม่เชื่อคน
นี้เลย เพราะหลวงตาท่านพูดไว้แล้ว มันเป็นสัญญา

เวลาคนเป็นหรือไม่เป็น เวลาหลวงตาท่านพูดนะ พอเป็นโครงกระดูก ท่านรำพึง
ในใจ คนเป็น มันเหมือนกับที่ว่าเวลาที่มีฟ้าครึ้มฟ้าคะนอง มันจะมีพลังงาน จิตมันสงบ
แล้วมันมีของมัน มันเป็นไปของมัน เวลามันพิจารณาไป พอมันให้กระดูกกลายเป็นดิน
ดินกลบทับกระดูกไปหมดเลย ราบหมด ไม่เหลือเลย แล้วมันเหลืออะไรละ มันเหลือ
อะไร มันก็สังเวชไง มันก็สังเวช มันก็เป็นไป นี่พูดถึงการภาวนานะ

ฉะนั้น สิ่งที่ว่าเขาทำ เขาเขียนมาบอกมาให้หลวงพ่อกับให้เมตตาแนะนำต่อเนื่อง

ถ้ามันเห็นอย่างนี้แล้วนะ เราจะบอกว่า สิ่งที่เขาเห็นมานี้คืออำนาจวาสนา คำว่า
“อำนาจวาสนา” พวกเราเคยไปกินอาหารร้านอาหารที่อร่อยๆ เนาะ พอกินจบแล้ว แล้ว
อยากกินอีก ต้องไปไหน อยากกินอีกก็ต้องไปร้านเดิม

ไอนี้ก็เหมือนกัน พอภาวนาผ่านไปแล้วมันก็จบแล้ว อาหาร วิปัสสนาคราวนี้เรา
ใช้ปัญญาแล้วก็จบแล้ว เราได้เสพแล้ว แล้วเราอยากได้ดิบได้ดี ทำอย่างไรต่อ มันก็ต้อง
อยากกินอาหารที่ดี อยากกินอาหารโรงแรม ก็ต้องไปที่โรงแรมนั้น แล้วจะกินห้องอาหาร
ไหนก็ต้องเลือกให้ถูกด้วย เดี่ยวเข้าห้องผิด เข้าร้านอาหารให้ถูกใจ

นี่ก็เหมือนกัน กลับมาทำให้จิตสงบเหมือนเดิม แล้วยกขึ้นสู่วิปัสสนาเหมือนเดิม
ยกขึ้นสู่วิปัสสนา ถ้ามันจะเห็นสิ่งใด มันจะรู้สิ่งใด มันจะรู้ของมัน ถ้ารู้ถ้าเห็น ถ้ารู้ถ้าเห็น
มันจะเป็นประโยชน์แบบนี้

อันนี้พูดถึงว่ากราบเรียนหลวงพ่อกับให้ชี้ทางนะ

ถ้ารู้เห็น สิ่งที่เราเห็นมาๆ คำที่เราเห็นมานะ ธรรมะมันสอนแล้วแหละ เพราะ
เราจะบอกว่า ผู้ที่ปฏิบัติ เราจะมีนิสัย เราจะมีธรรมะอันหนึ่ง แต่เราพอไป

ปฏิบัติ มันไปเจอความจริงอันนั้นนะ ความจริงอันนั้นนะมันจะมาลบความเชื่ออันนี้ ที่เอ็งเชื่อมันมีส่วนจริงอยู่บ้าง แต่มันมีส่วนไม่จริงเยอะเลย มันจะมาลบล้างเรื่อย ๆ จนความเห็นของเรามันจะตรง

เริ่มต้นเราทุกคนศึกษามา เรียนธรรมะมา มันมีข้อมูลของตัวเองทั้งนั้นนะ แล้วพอปฏิบัติ ข้อเท็จจริงมันเกิดขึ้น เฮ้ย! มันไม่เหมือนที่เรียนมาเลย เอ๊ะ! มันไม่ค่อยเหมือนกันเลย มันไม่เหมือนกันเลย

ให้ปฏิบัติซ้ำ ปฏิบัติซ้ำ ข้อเท็จจริงมันจะเกิดขึ้น

ฉะนั้น เวลาคำถามเวลาเขาถามว่าให้ชี้แนะต่อไป ชี้แนะต่อไป

ให้ทำความสงบของใจเข้ามา แล้วทำต่อเนื่องๆ ทำต่อเนื่องไป มันก็จะปฏิบัติไปให้รู้จริงเห็นจริง ใ้รู้เห็น ถ้ารู้ถ้าเห็นมันยังไม่จริงมันก็จะเป็นอย่างนี้ ถ้ารู้ถ้าเห็นจริงมันจะเป็นความจริงของเราขึ้นมา

อ้าว! เดียวมันจะยาวเกินไป

ถาม : ผู้หญิงคนหนึ่งมีลูกอายุ ๑๕ ปี โดนลูกแทงเมื่อวันที่ ๒๗ นี้ ควรทำใจอย่างไร ทางโลกและทางธรรม

ตอบ : ทางโลก ถ้าคนโดนแทงไม่เอาความ มันคงจะไม่เป็นคดีเนาะ เพราะเป็นญาติ แต่มันอยู่ที่ทางกฎหมาย กฎหมายถ้าพูดถึงอะลุ่มอล่วยก็อีกเรื่องหนึ่ง ถ้าเขาไม่อะลุ่มอล่วย มันก็เป็นเรื่องของเขานะ

แต่ถ้าเป็นทางธรรม ทางธรรมก็ลูกเราเอง ลูกเราเอง ก็เราเลี้ยงมันมา เราเลี้ยงมันมา

มันมีนะ เราดูข่าวอยู่ เมื่อเร็วๆ นี้ พ่อ ลูกชาย จังหวัดทางภาคเหนือ เขาไปขอเงินพ่อ เอาเงินพ่อไปซื้อยาจนพ่อหมดเนื้อหมดตัว วันนั้นก็เอารถเครื่องไปจอดหน้าบ้าน แล้วบังคับให้พ่อขึ้นรถ รถจักรยานยนต์ พ่อนั่งท้ายรถแล้วจะไปหาเงินหาทองให้ลูกชาย คนนี้ไปซื้อยาบ้าอีก พอลูกชายขึ้นคร่อมรถติดเครื่อง พ่อถือขวานมานะ ขึ้นซ้อนท้ายรถที่ลูกบังคับให้นั่งไป แล้วพ่อใช้ขวานฟันหัวลูกเลย ตายคาที่

เจ้าหน้าที่มา ตำรวจมาถาม บอกว่ามันรังแก มันทำร้ายมาตลอด มันไถเงิน มันทำร้ายมาตลอด แล้วตอนนี้มันจะให้ไปทำร้ายคนอื่นอีก เราเป็นคนทำให้เขาเกิดมา ต้องรับผิดชอบ ตัดสินใจฟันไปที่ศีรษะ ตายคาที่ นั่นพ่อฆ่าลูก ฆ่าเพราะมันสุดความสามารถที่จะรักษา กรณีนี้กรณีเวรกรรม นั่นกรณีหนึ่ง

ที่นี้กรณีลูกแทงแม่ ถ้าแม่ก็ต้องอโหสิ ว่าอย่างนั้นเถอะ แล้วมันก็มาตบนี้ ถ้าเป็นทางธรรมนะ ก็ลูกเราเอง ถ้าลูกเราเองนะ เราก็เลี้ยงมาดี เราจะโทษว่าพ่อแม่ไม่สั่งสอน พ่อแม่ไม่เลี้ยง ไม่ใช่ พ่อแม่สั่งสอนแล้วพยายามดูดีมาก

แต่ถ้าคนมีเวรมีกรรมต่อกันนะ มันมีที่ว่า มีอยู่ครอบครัวหนึ่งพามาหาเรา เขาพา ลูกชายมาหาเรา เขาบอก “หลวงพ่อกับไปหาพระที่ไหน พระเขาว่ากรรมๆ ทั้งนั้นนะ หลวงพ่อพูดมาซิว่ามันกรรมอะไรเนี่ย ผมนะ...” เขาว่าเขาเป็นศาสตราจารย์นายแพทย์ ภรรยาที่เป็นแพทย์ นายแพทย์ ลูกชายก็เป็นนายแพทย์ แต่ลูกชายเสียสติไป “...ผมไม่เคยเห็นเลยว่าผมทำความผิดอะไร ผมเป็นคนดีคนหนึ่ง ภรรยาผม ผมก็มั่นใจว่าเขาเป็นคนดีคนหนึ่ง ลูกชายผม ผมก็มั่นใจว่าเขาเป็นคนดีใหญ่ เขารักเพื่อน เขาเป็นคนดี เพื่อนฝูงเยอะแยะ รักเพื่อนหมด ทำไมลูกชายผมเป็นแบบนี้ หลวงพ่อบอกมาว่ามันเป็นกรรมอะไร”

ไอ้โฮ! จนตรอกเลย ไม่รู้กรรมอะไร เราบอกมันต้องมีดี มันต้องมีที่มา เราอธิบายให้เขาฟังว่า โยมก็เห็นเฉพาะชาติปัจจุบันนี้ไง คนเรามันมีกรรมเก่ากรรมใหม่ใช่ไหม อย่างที่ว่า นิสัยๆ คำว่า “นิสัย” เพราะเราภาวนา เราภาวนานะ เวลาจิตนิสัย เวลาภาวนา จิตของคนมันไม่เหมือนกัน พิจารณากายเหมือนกันก็ไม่เหมือนกัน เพราะอะไร เพราะว่าอดีตชาติมันไม่เหมือนกัน แล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย พระอรหันต์ต้องแสนกัป แล้วของเรา อดีตชาติมา ร้อยชาติ ก็พันชาติ

อยู่ในธรรมบท เห็นไหม พระองค์หนึ่ง มีรำลึกว่ามีภิกษุณี ภิกษุณีเป็นคนที่เก่งมาก จะรู้วาระจิตของคนหมด พระองค์ไหนจะไปปฏิบัติที่นี้แล้วจะได้ผลไง พระองค์นั้นก็อยากไปบ้าง พอไป อยากจะกินอะไร เข้ามาแล้ว รู้วาระจิตหมด จนพระองค์นี้ ไอ้โฮ!

กลัว เขารู้จนกลัว เพราะตัวเองยังไว้ใจตัวเองไม่ได้ ก็กลับเลยนะ กลับไปหาพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าไล่เลย ต้องกลับไปอยู่ที่เก่า ก็กลับไปอยู่ที่นั่น ภิกษุณีนั่นก็กำหนดจิต

กลัวมาก กลัวมากก็ภาวนา ภาวนาจนสำเร็จเป็นพระอรหันต์ ระลึกถึงคุณเขามาก ระลึกถึงบุญคุณเขามากเลย เขาดูแลหัวใจของเรา เพราะเรากลัวมากใช่ไหม เราต้องรักษาใจใช่ไหม เขายังเอาอาหารมาให้ทุกอย่าง เขาดูแลเราหมดเลย จนเป็นพระอรหันต์ ก็คิดถึงคุณเขา ย้อนอดีตไปว่าเรามีบุญคุณอะไรต่อกัน เขาถึงมีคุณกับเราขนาดนี้

กำหนดไปที่ชาติแรก โคนภิกษุณีนี่ฆ่า ไปชาติที่สองก็โดนภิกษุณีนี่ฆ่า เป็นคู่ครองกันมา โคนฆ่า พิจารณาไป ๙๙ ชาติ โคนฆ่ามา ๙๙ ชาติ เสียใจมาก ทั้งๆ ที่เขามีคุณนะ

ภิกษุณีบอกว่าขออีกชาติหนึ่งๆ ย้อนกลับไปชาติที่ ๑๐๐ พระองค์นี้ฆ่าภิกษุณี พระองค์นี้เคยฆ่าภิกษุณีมาแต่ชาตินั้น แล้วกรรมจะตอบสนองมา พระองค์นี้โดนภิกษุณีนี่ฆ่ามาอีก ๙๙ ชาติ ชาติที่ ๑๐๐ มาสำเร็จทั้งภิกษุณีและภิกษุณีนี่ สำเร็จไปด้วยกันทั้งคู่ ผลัดกันฆ่า

ไฉนก็เหมือนกัน “ลูกผมทำอะไร ไม่มีความผิดๆ”

เราบอกว่า แล้วอดีตชาติละ เขาเคยทำอะไรมา โทษนะ เราย้อนกลับไปตอนนี้ วงการแพทย์ แพทย์ที่ดีเขาได้บุญกุศล จริงไหม แพทย์ที่เห็นแก่ตัวละ เขาได้อะไรไป แล้วพอไปเกิดชาติใหม่ก็จะเอาเท่ากันหรือ เอาเท่ากัน ต้องเสมอภาคเท่ากัน ก็ทำมาไม่เหมือนกันนะ

ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ยังยืนยันอยู่ ใครทำใครได้ ใครจะเชื่อหรือไม่เชื่อก็แล้วแต่ ทำไป ทำนั่นแหละ มันจะได้ของมัน

ฉะนั้น นี่พูดถึงว่า เฉพาะที่ว่าแม่โดนลูกสาวแทงเนาะ ถ้าโดนลูกสาวแทง อย่างที่ว่า ก็ลูก ทำใจไม่ได้หรอก ก็ต้องไปโถมันอยู่วันยังค่ำนะ

นี่พูดถึงทางธรรมนะ ทางธรรมคือว่ารักษาหัวใจของแม่ใจ แม่ก็ต้องกลับมาดูแลหัวใจของตัวเอง ลูกเราแท้ๆ ดี ให้มันทำเรา อย่าไปทำคนอื่น แล้วหันหน้ามาปรับกัน หันหน้ามาคุยกันนะ คุยกัน คุยกัน พยายามหาทางทำความเข้าใจกัน

มันมีกรรมเก่ากรรมใหม่ พอกกรรมเก่ากรรมใหม่ กรรมเก่ามันมีเชื้อมา แล้วพอกกรรมใหม่ทำอะไรให้ชัดเจน ใจของกรรมเก่ามันกระตุ้น แล้วเต็มที่แล้ว แล้วถ้ากรรมดีมา เห็นใหม่ กรรมดี คุสึ ลูกที่ดีๆ นะ แม่ๆ จะให้แม่ทำดีตลอด ถ้าลูกที่ดีๆ มา

อันนี้ลูกก็คือลูก ตัดไม่ขาดหรอก แต่ที่นี้ใจเรื่องเวรเรื่องกรรมนี่แขวนไว้ แต่ในชาติปัจจุบันนี่มันต้องดูแลกันถึงที่สุด ปฏิเสธไม่ได้ มันปฏิเสธความรับผิดชอบไม่ได้ ใจนี้พูดถึงว่าแม่โดนแทงเนาะ

เพราะว่าถ้าพูดไป มันเป็นบรรทัดฐาน เพราะคนจะฟังแล้วเอาไปวัดคนอื่น มันอธิบายให้หนักไปทางแม่ก็ได้ อธิบายให้เป็นกรรมของลูกก็ได้ จะอธิบายอย่างไร แต่เราพูดเป็นกลางๆ

ถาม : การมีสติกับทำจิตให้ว่าง ต่างกันอย่างไร

ตอบ : การมีสติเป็นพื้นฐานนะ การทำจิตให้ว่าง ถ้าไม่มีสติ ว่างไม่ได้หรอก การมีสติกับการทำจิตให้ว่าง จิตให้ว่าง จิตมันจะว่างอย่างไรถ้าไม่มีการควบคุมดูแลมัน

ตอนนี้ไม่ใช่จะทำให้จิตว่างนะ ปล่อยวางตัวเอง เผอเรอ ปล่อยใจให้ว่างไม่มี แล้วคิดว่าว่าง ไม่รับผิดชอบ คนไม่รับผิดชอบ คนเอาจิตตัวเองโยนทิ้ง แล้วบอกว่าว่าง ปฏิเสธว่ามันไม่มี ปฏิเสธว่ามันไม่รู้ มันว่างหรือ

เพราะว่ามันต้องมีสติ สติเป็นพื้นฐาน ถ้าเป็นโดยข้อเท็จจริงนะ ถ้าเราเป็นคนขาดสติ เราเป็นคนบ้า เราทำอะไรจะเป็นขึ้นเป็นอันไหน พระสงฆ์บ้าไปแล้ว กำลังไม่อยู่นี่ เทศน์อยู่นี่ ใจพวกนี้ฟังคนบ้าพูด เพราะอะไร เพราะขาดสติไง ถ้ามีสติ พระสงฆ์พื้นมาแล้ว หายบ้า

จะทำอะไรก็ดีแล้วแต่ หลวงตาท่านสอนไว้เลย งานทุกประเภท ทำทุกอย่างต้องมีสติเป็นพื้นฐาน ถ้าขาดสติ งานนั้นถือว่าไม่เป็นงาน

แล้วถ้าจิตมันว่าง ว่างจากอะไร อะไรทำให้มันว่าง เพราะอะไรจิตถึงว่าง ถ้าไม่มีการกระทำ มันว่างมาจากอะไร ถ้าไม่มีการกระทำเลย มันว่างมาจากอะไร ตอบมา

มันไม่มี เพราะจิตนี้เป็นนามธรรมอยู่แล้ว จิตนี้เป็นนามธรรมอยู่แล้ว ถ้ามีสติปัฏฐานจิตมันก็จะสมบูรณ์ขึ้นมา ถ้าขาดสติ จิตมันมีอยู่ แต่มันรับรู้ตัวมันเอง แล้วเราเข้าใจว่าเป็นความว่าง

แต่ถ้าเป็นพุทโธ ปัญญาอบรมสมาธิ พอจิตมันเริ่มเป็นสมาธิ โอ้โฮ! ทำไมมันเป็นอย่างนี้ ทำไมมันเป็นอย่างนี้ จิตมันจะเด่นขึ้นมา

โยมเคยเข้าห้องแอร์เนาะ จะเย็นสุขสบาย พอจิตมันเริ่มปล่อย มันว่าง มันจะมีความสุขขึ้นมาอย่างนั้นนะ

ฉะนั้น เราถึงบอกว่า ที่ปฏิบัติฯ กันอยู่นี้ สมาธิมันยังไม่รู้จัก ถ้ามันรู้จักสมาธิ มันจะรู้ว่าสมาธิมาอย่างไร

โยมหาเงินกันใช่ไหม ยากไหม แล้วบอกอยู่ดี ๆ โยมก็มีสตางค์เองโดยที่ไม่ต้องหาสตางค์ โยมเชื่อไหม นั่งกันอยู่นี้ ในกระเป๋าเงินเต็มไปหมดเลย โอ้โฮ! พวกนี้มันมีแต่เงินทั้งนั้นในกระเป๋า ถ้าคนไหนเชื่อ คนนั้นขาดสติ แต่ถ้าโยมทำหน้าที่การงานแล้วโยมมีเงินเออ! ใช่มั้ย

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าแข็งพุทโธ เอ็งใช้ปัญญาอบรมสมาธิ ถ้าจิตเอ็งสงบแล้วเอ็งมีสมาธิ นั่นใช่

ฉันไม่ได้ทำอะไรเลย ไม่รู้จักอะไรเลย งานการก็ไม่รู้จัก แม้แต่เงินยังไม่รู้จักว่าเงินจริงเงินปลอม แบนก์บาทยังไม่รู้จักมันเลย แล้วบอกว่าเรารวย เออ! แปลกไหม

นี่จะพูดคำนี้ให้เป็นบรรทัดฐาน ถ้าเป็นบรรทัดฐานปั๊บ ใค้คำว่า “จิตว่าง” หรือถ้ามีคุณธรรม มันต้องมีพื้นฐานมาจากตรงนี้ ศีล สมาธิ ปัญญา ถ้าไม่มีศีล ไม่มีสมาธิ ปัญญาเกิดจากอะไร ปัญญาที่เกิดขึ้นนั้นก็ไอน์สไตน์ไง ถ้ามีโอกาสให้เลือกนับถือศาสนาได้ ขอปรารถนานับถือศาสนาพุทธ แต่ก็ยังไม่ได้นับถือ เขามีปัญญาใหม่ ไอน์สไตน์มีปัญญาใหม่ มี ปัญญาอย่างนั้นปัญญาโลกีย์ปัญญา ไม่ใช่ภาวนามยปัญญา

ภาวนามยปัญญาคือปัญญาถอดถอนกิเลส ภาวนามยปัญญาจะเกิดขึ้นต้องมีศีล สมาธิเป็นบาทฐาน ไม่มีศีล ไม่มีสมาธิเป็นบาทฐาน สิ่งที่เกิดขึ้นเขาเรียกว่าโลกียปัญญา โลกียปัญญามีความหมายถึงว่าปัญญาเกิดจากการศึกษาของเรา สิ่งที่เราศึกษา เราต้องมีสติ มีจิตสมบุรณ์ แล้วศึกษาผ่านทางสมถะ นี่เขาเรียกโลกียะคือการศึกษา ถ้าเป็นปัญญาทางศาสนา เขาเรียกว่าสุตมยปัญญา ปัญญาเกิดจากการศึกษา การศึกษาแล้วเกิดมีการประพฤติปฏิบัติ มีการฝึกหัด เกิดจากจินตนาการ เขาเรียกว่าจันตมยปัญญา

โลกียปัญญา จันตมยปัญญา แก้กิเลสไม่ได้ เพราะกิเลสมันอยู่เหนือความคิดนี้

“มารเอ๋ย เธอเกิดจากความดำริของเรา เราจะไม่ดำริถึงเจ้า เจ้าจะเกิดบนดวงใจของเราไม่ได้อีกเลย”

คำว่า “ดำริกับความคิด” โยมไปเปรียบเทียบคำว่า “ดำริกับความคิด” ความคิดเราคิดขึ้นมาใช่ไหม ทีนี้ความคิดเราคิดขึ้นมา ดำริคือเจตนา ดำริมันลึกกว่า พอดำริระลึก กิเลสมันเกิดแล้ว “มารเอ๋ย เธอเกิดจากความดำริ” พอจิตมันขยับ กิเลสมันก็เกิดตาม แล้วเราออกมาคิด กิเลสมันคิดตามใหม่

ฉะนั้น โลกียปัญญาที่เราศึกษานี้ถึงบอกว่าในโลกนี้ ศึกษาวชิการ ศึกษานี้โดยกิเลสหมด จะมีปัญญาสูงส่งขนาดไหนมันก็เป็นปัญญาของกิเลส

แต่ถ้าเราพุทโธๆ หรือใช้ปัญญาอบรมสมาธิ พอจิตมันว่าง มันไม่ไปดำริ มันดำริอย่างไร ถ้าดำริ มันก็ไม่ว่าง มันไม่คิด มันมีฐานของมัน แล้วฐานของมัน ถ้าคนภาวนาไม่เป็นก็บอกว่าเป็นพระอรหันต์ เพราะจิตมันว่างแล้ว ก็บอกว่าเป็นสมณะ เขานี้สมณะอะไร สมณะคือมันติดใจ

เราพุทโธๆ จิตมันสงบ จิตมันว่าง สงบบ่อยครั้งเข้าจนเป็นสมาธิ พอเป็นสมาธิ น้อมไป น้อมไป น้อมไปมันก็เข้าสู่คำถามนี้ไง การเห็นกาย เห็นโครงกระดูก การเห็นอะไร การเห็น ถ้ามีสมาธิเห็น มันจะเป็นแบบนี้ ถ้าไม่มีสมาธิเห็น มันเกิดจากจินตนาการ

การเห็นกายนะ ทางโลกนี้เห็นได้ง่ายๆ เลย ตามวัดทั่วไปเขาเอากระดูกไปแขวนไว้ อนาคตมีเขาให้ฝึกหัด อนาคตมีเขาไว้ฝึกหัด เขาไม่ได้ให้นักปฏิบัติไปดู นักปฏิบัติให้เขาดูโครงกระดูกของตัวเอง เขาไม่ได้ไปดูโครงกระดูกของคนอื่น

ทางโลกเขาเวลาความเข้าใจผิดไป ทางโลกคิดแบบโลกไป แบบโลกแบบวิทยาศาสตร์ ก็อยากจะช่วยนักปฏิบัติ ก็ไปถ่ายรูปกันใหญ่เลยนะ รูปซากศพ รูปอสุภะ อู๋! ถ่ายกันใหญ่เลยนะ บอกนี่อสุภะ

บอกถ้าเป็นอสุภะนะ โรงพิมพ์เป็นพระอรหันต์แล้ว เพราะโรงพิมพ์มันพิมพ์อสุภะ ออกมาให้มีง้วนๆ เพราะโรงพิมพ์มันพิมพ์หนังสือออกมา โรงพิมพ์มันเป็นพระอรหันต์แล้ว เพราะมันพิมพ์อสุภะมาให้มีง้วน

มันด้วยความเชื่อใจ ความเชื่ออยากจะช่วยไป แต่คนภาวนาเป็น อสุภะมันเกิดจากจิต ถ้าจิตไม่สงบ จิตไม่เห็นกายตามความเป็นจริง อสุภะไม่มี คนเป็นกับคนไม่เป็น มันต่างกัน ให้นำหนังสืออีกเล่มอีกเล่มอีกเล่ม หนังสือก็คือหนังสือ เอาอสุภะมาแนบไว้ไปไหนก็หนีไปด้วย ฉันได้อสุภะมานี้ ฉันได้อสุภะมา...เศษกระดาษ

เราเห็นรูปนะ มันก็กระอักกระอ่วนนะ เห็นรูป กระอักกระอ่วน ไปเห็นซากศพ กระอักกระอ่วนใหม่ จิตถ้าสงบแล้วถ้าไปเห็น ที่เขาบอกว่าเขาเห็นแล้วเขากะอักกระอ่วน

ถ้ากระอักกระอ่วนนี้เป็นโลก ถ้าเป็นธรรมนะ ใ้โฮ! มันจะสังเวช คนเป็นมันรู้ อารมณ์อย่างนี้เป็นอย่างไร อารมณ์อย่างนี้เกิดกระทบอย่างนี้ เกิดจากอะไร อารมณ์อย่างนี้ เกิดจากอะไร อารมณ์กิเลสขุ่นหมองมันเป็นอย่างนี้ อารมณ์ของธรรมที่มันเกิดขึ้น มันส่งเสริมอย่างไร

เพราะพระอรหันต์แต่ละองค์นะ กว่าที่จะสำเร็จได้นะ ล้มลุกคลุกคลานมาขนาดไหน นักกีฬาที่เขามีเงิน มีหอเกียรติยศต่างๆ เขาทำมาขนาดไหน แล้วมีจับปลัดจับผลู มาเป็นพระอรหันต์ๆ ก็แทนพิมพ์ยังเป็นพระอรหันต์ได้เลย ทำไมมีง้วนจะเป็นไม่ได้

อันนี้ไม่ใช่พูดแหวะใครนะ พูดให้สติ พูดให้สติ พูดให้เรา รู้จักคิด แต่จริงๆ แล้วเราปฏิบัติถึงที่สุดแห่งทุกข์ได้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก ว่า สิ่งที่จะเข้าถึงสัจธรรมได้คือหัวใจของสัตว์โลก คือความรู้สึกเรานี้ ทุกคนมีสิทธิ์นะ ทุกคนมีสิทธิ์ เรามีสิทธิเสรีภาพที่จะทำให้ถึงที่สุดแห่งทุกข์ได้เท่ากัน แต่เพียงแต่ว่าคนที่ทำ ครูบาอาจารย์ที่ดีท่านก็จะชักนำให้เราไปทางที่ถูกต้อง

ถ้าครูบาอาจารย์ที่ไม่ดี เพราะเขายังไม่รู้จักตัวเขา เพราะเขาเข้าใจผิด เขาหลงผิดใช่ไหม เพราะเขาหลงผิดแล้วเขาก็มาสอนเรา แต่พอเราปฏิบัติไปถูกแล้ว อ้าว! มันเห็นต่าง ถ้าเห็นต่างมันก็เป็นอีกเรื่องหนึ่งนะ แต่ส่วนใหญ่แล้วบารมีเราไม่ถึง มันยังไม่ทันเห็นต่างไป เชื่อเขาก่อนไป พอเชื่อเขาก่อน เราก็เอาใจเราไปไว้ที่เขา เพราะเชื่อศรัทธาความเชื่อมันปิดหูปิดตาหมดนะ เพราะศรัทธาเพราะเชื่อ ไม่เคยคิดโต้แย้งเลย แต่ถ้าวันไหนคิดโต้แย้ง โอ้โฮ! นี่เชื่อมาได้อย่างไร เชื่อมาได้อย่างไร

แต่ถ้าเวลาครูบาอาจารย์ของเราเนะ ท่านปฏิบัติตามความเป็นจริงนะ อริยสัจจ์หนึ่งเดียว หลวงปู่คำดี หลวงปู่ชอบ หลวงปู่เจี๊ยะ หลวงปู่บัว หลวงปู่ขาว หลวงปู่ฝั้น ท่านพิจารณากายเหมือนกันหมดเลย แต่ไม่เหมือนกันสักอย่างหนึ่ง ท่านพิจารณากายเหมือนกัน

เราซื้ออริยโห้อเดียวกัน รุ่งเดียวกัน แล้วต่างคนต่างใช้ การบำรุงรักษาต่างกัน รกนั้นอายุใช้งานต่างกัน การพิจารณากายเหมือนกัน แต่จิตนั้นมีอำนาจวาสนา จิตมีปัญญามากน้อยขนาดไหน พิจารณากายอย่างไร พิจารณาอย่างไร แต่เวลาสิ้นสุดแล้วไปถึงเป้าหมายเหมือนกัน พิจารณากายเหมือนกันนี่ ฉะนั้น เวลาครูบาอาจารย์ท่านคุยกันนะ มันจะเข้าอันเดียวกัน ถ้ามันเป็นความจริงนะ

อันนี้มันพูดถึงใจ เพราะบอกว่า การมีสติกับทำให้จิตว่าง ต่างกันอย่างใด

อันนี้แบบว่าซงมาให้ตบเลยนะ ซงมาอย่างนี้อย่างดีเลย ดีมาก เราได้อธิบายให้ฟัง เราได้พูดให้ฟังว่า คำว่า “จิตว่าง” ทุกคนใครบ้างไม่อยากจิตว่าง แต่เราอยากจิตว่างด้วยข้อเท็จจริง ด้วยคุณสมบัติของความเป็นจิตว่าง เราไม่ต้องการการได้จิตว่างมาโดยกิเลสมันสอพลอ มันบอกว่าจิตว่าง แต่มันไม่ได้ว่าง

ทุกคนต้องการให้จิตว่าง ทุกคนต้องการจิตมีคุณภาพ ทุกคนต้องการให้จิตเราดี แต่มันต้องดึงมาด้วยข้อเท็จจริง ดึงมาด้วยความถูกต้อง มันเป็นความจริง

มันไม่ใช่ตีงามมาโดยการเสแสร้ง มันไม่ได้ตีงามมาโดยที่เราไม่รับรู้ เราปฏิเสธมันว่าอย่างนี้คือจิตว่าง เพราะว่าอย่างนี้เป็นจิตว่าง เราถึงไม่ได้อะไรกันเลย เราถึงไม่ได้มีคุณสมบัติ เราถึงไม่ได้ความเย็นของจิต เราถึงไม่ได้กำลังของจิต เราถึงไม่ได้

หลวงตาใช้คำว่า “นิวเคลียร์นิวตรอน” เวลามรรคมันเดินนะ ถ้านิวเคลียร์นิวตรอนนะ แร่ยูเรเนียมอยู่ไหน นิวเคลียร์นิวตรอนมันมีส่วนผสมของอะไร สิ่งที่จะไปชำระล้างกิเลส มันมีมรรค มีศีล มีสมาธิ มีปัญญา มีคุณสมบัติอย่างไร

หลวงตาท่านบอกท่านไปไหนท่านพกนิวเคลียร์นิวตรอนอยู่ในยาม แต่ไม่เคยเอาออกมา เพราะพวกนี้มันไม่รู้ แล้วเวลาท่านทำ ท่านบอกว่ามันเป็นนิวเคลียร์นิวตรอนเชียวนะ

แล้วเราบอกว่าจิตว่าง...ไฉนมันโรงพยาบาลศรัทธาญา ไปดูสิ มันว่างเต็มเลย ใจพวกจิตว่างยังอยู่โรงพยาบาลศรัทธาญา หมอต้องให้คนประกบไว้เลย

อันนี้พูดถึงจิตว่างนะ นี่พูดเป็นคติเนาะ พูดธรรมะเขาไม่ให้พูดเบียดเบียนคนอื่น ไม่ให้พูดเสียดสีใคร แต่คำพูดของเรา เราอยากจะทำในเชิงวิชาการ ในเชิงวิชาการ ในเชิงวิเคราะห์ให้วิจัยให้พวกเราฉลาด

ธรรมะทำให้พวกเราฉลาดขึ้น วุฒิภาวะของหัวใจฉลาดขึ้น วุฒิภาวะของใจดีขึ้น ฟังธรรมะต้องได้อย่างนี้เพื่อประโยชน์กับใจของเรา ฉะนั้น ขอให้ทำเป็นจริง

แล้วบอกเวลาทำ ทำยากไหม ยาก ถ้าทำง่าย มันไปกันหมดแล้ว ทำยาก ถ้าทำไม่ยาก พระพุทธเจ้าถึงไม่ ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย พระพุทธเจ้าทำยาก แต่มนุษย์ ไม่เห็นความสามารถของมนุษย์ มนุษย์ทำได้ แต่ทำยาก

อันนี้พอทำง่าย ๆ อันนั้นมันเป็นเงินกู่ กู้นาคาร มันไปกูนอกระบบ มันเลยง่าย ใจเรากู้นาคารก็ยาก ใจว่าง่าย ๆ กู้นอกระบบ แล้วเดี๋ยวมันมาทวงหนี้แล้วมันอยู่ไม่ไหวนะมึง ใจว่าง่าย ๆ นะ อันนี้พูดเพื่อให้มีสติมีปัญญาเนาะ ฉะนั้น เห็นสมควรเนาะ เหว้ง